
Kyrkomötet
Ekonomiutskottets betänkande 2021:2

Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2020

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas kyrkostyrelsens skrivelse 2021:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2020. Kyrkostyrelsen föreslår att kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisningen samt resultaträkningen och balansräkningen för Svenska kyrkans nationella nivå 2020. Revisorerna tillstyrker att kyrkomötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen och att kyrkomötet beviljar kyrkostyrelsen ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Ekonomiutskottet föreslår att kyrkomötet fastställer årsredovisningen, resultat- och balansräkningen samt beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2020.

Till betänkandet finns ett särskilt yttrande.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. fastställa årsredovisning samt resultaträkning och balansräkning för Svenska kyrkans nationella nivå 2020,
2. bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2020.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2021:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2020

Kyrkostyrelsen beslutar att

1. fastställa årsredovisning samt resultaträkning och balansräkning för Svenska kyrkans nationella nivå 2020,
2. bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2020.

Yttrande från andra utskott

Ekonomiutskottet har erbjudit samtliga utskott att yttra sig över skrivelsen och förklarat sig särskilt intresserade av de delar som behandlar respektive utskotts sakområde. Följande yttranden har inkommit.

Organisationsutskottet har yttrat sig över skrivelse 2021:2 i O 2021:2y, *bilaga 1*.
Samhälls- och kulturutskottet har yttrat sig över skrivelse 2021:2 i SK 2021:2y, *bilaga 2*.

Skrivelsen

Årsredovisning 2020 för Svenska kyrkans nationella nivå

Kyrkostyrelsens skrivelse består av *Årsredovisning 2020 för Svenska kyrkans nationella nivå* med bilagan *Resultatrapport 2020*. För första året är även hållbarhetsredovisningen integrerad i årsredovisningen. Den har tidigare bifogats som särskilt tryck. Hållbarhetsredovisningen är upprättad enligt Global Reporting Initiative, GRI:s Standards nivå Core.

I *verksamhetsberättelsen* redovisas exempel på genomförd verksamhet inom områdena stöd till stift och församlingar för utveckling av församlingslivet, företräderskap, stöd till en god förvaltning samt inomkyrklig reglering. Här redovisas ett axplock ur den omfattande verksamhet som bedrivs. I detta avsnitt ingår delar av den redovisning som tidigare fanns i den separata hållbarhetsrapporteringen. Här redovisas även effekten av coronapandemin i olika verksamheter.

I *förvaltningsberättelsen* redovisas ett urval väsentliga händelser under året, totala intäkter och kostnader, det finansiella kapitalets marknadsvärde, framtida utveckling samt risker och osäkerhetsfaktorer för nationell nivå och utfall för den nationella nivåns eget kapital i relation till av kyrkomötet fastställt mål på storleken på det egna kapitalet. Här framgår även utifrån vilka perspektiv den integrerade hållbarhetsredovisningen har upprättats.

Det urval av väsentliga händelser som lyfts fram är konsekvenserna av coronapandemin, det digitala kyrkomötet, insatser för arbete med flyktingar, asylsökande och integration och hur de medel som regeringen tilldelat Svenska kyrkan för att motverka hemlöshet har använts samt insatserna till stöd för projektet Färdplan för klimatet.

Årets resultat för Svenska kyrkans nationella nivå uppgick till 235 miljoner kronor. Resultatet avviker mot det budgeterade resultatet (154 miljoner kronor) med 81 miljoner kronor. Skillnaden mot föregående år beror i huvudsak på att det under 2019 var ett mycket gott resultat i kapitalförvaltningen. Det fria egna kapitalet uppgick vid utgången av 2020 till 9 906 miljoner kronor, vilket var 232 miljoner högre än föregående år. Kyrkomötet beslutade 2016 att målet för storleken på den nationella nivåns kapital ska uppgå till lägst 6 500 miljoner kronor. Målet för storleken på det egna kapitalet ska justeras årligen med hänsyn till konsumentprisindex. Målet för 2020 blir därmed 6 900 miljoner kronor.

Väsentliga riskområden som beaktats är risk för skadat förtroende, verksamhetsrelaterade risker, risker inom finansförvaltningen, omvärldsrisker samt medlemsutvecklingen.

Av revisionsberättelsen i årsredovisningen framgår att revisorerna har reviderat årsredovisningen med undantag för sidorna 1–27. Därutöver har revisorerna, enligt gällande regelverk, översiktligt granskat Svenska kyrkans nationella nivåns hållbarhetsredovisning och för denna del lämnat en bestyrkanderapport. Revisorernas uppfattning är att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och att den ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av trossamfundets finansiella ställning, finansiella resultat och kassaflöde per den 31 december 2020 samt att förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar. I bestyrkanderapporten kring hållbarhetsredovisningen framgår det att den, utifrån den översiktliga granskning som gjorts, är upprättad i enlighet med angivna kriterier och att en lagstadgad hållbarhetsrapport därmed har upprättats.

Revisorerna tillstyrker att kyrkomötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen samt att kyrkomötet beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

I bilagan *Resultatrapport 2020* redovisas det ekonomiska utfallet i jämförelse med budget. I rapporten redovisar kyrkostyrelsen ett urval av verksamhetens insatser och resultat i förhållande till uppgifterna enligt kyrkoordningen, fastställda målbilder och den verksamhetsinriktning kyrkomötet 2019 beslutade om. Därtill redovisas finansiering och kostnader för 2020 i relation till utfall för 2019, av kyrkomötet beslutad kostnadsram för 2020 och kyrkostyrelsens detaljbudget för 2020. Av den ekonomiska redovisningen framgår att de samlade kostnaderna blev 35 miljoner kronor lägre än kostnadsramen om 3 188 miljoner kronor för 2020, som kyrkomötet beslutat om. Verksamhetens resultat blev -177 miljoner kronor vilket var 133 miljoner kronor bättre än budget.

I bilagan framgår avvikelser mellan budget och utfall per verksamhet som i vissa verksamheter beror på högre bidrag eller att verksamhet och/eller projekt skjutits på framtiden. Mycket av arbetet har behövt ske digitalt och detta har i vissa fall lett till lägre kostnader samtidigt som kostnaderna för den digitala omställningen ökat. Intäkternas avvikelse mot budget beror i huvudsak på ökade statliga bidrag.

Utskottets överväganden

Årsredovisningens innehåll

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisningen samt resultaträkning och balansräkning för Svenska kyrkans nationella nivå 2020.

Utskottet ansluter sig till kyrkostyrelsens förslag.

Utskottet har som en del av beredningen hållit överläggningar med revisorerna, med generalsekreteraren och chefstjänstemän samt med kyrkostyrelsens arbetsutskott för att få särskilda frågor belysta och fördjupad förståelse för skrivelsen. Utskottet har även tagit del av och beaktat de yttranden som inkommit från andra utskott.

När det gäller både huvuddokumentet Årsredovisningen och bilagan Resultatrapport ser utskottet med tillfredställelse att båda dokumenten utvecklats till mer fyllig rapportering och med bättre pedagogik. Vad gäller hållbarhetsredovisningen, som numera är integrerad med årsredovisningen, konstaterar utskottet att antalet mätbara mål fortfarande är begränsat. Utskottet har vid tidigare kyrkomöten påtalat att man önskar se mer av mätbara mål och data på hållbarhetsområdet. Hållbarhetsredovisningen har också blivit något mindre fullödiga, men då redovisningen fortfarande är under utveckling förutsätter utskottet att detta kommer att utvecklas positivt över tid.

När det gäller beskrivningen av verksamheten ser utskottet positivt på redogörelsen för hur Svenska kyrkan arbetat med anledning av pandemin och ställer sig bakom samhälls- och kulturutskottets och organisationsutskottets yttranden kring detta.

När det gäller området att samordna och utveckla internationell diakoni och mission finns en tydlig redovisning kring två av tre områden, Act Svenska kyrkan samt teologisk utbildning. Utskottet saknar dock motsvarande redogörelse för hur frågan om det tredje området, mission, drivs.

Ett begrepp som används i många inomkyrkliga dokument, bland annat årsredovisningen, är begreppet *enhet*. Detta ersätter ofta det inomkyrkliga begreppet församling respektive pastorat. Utskottet har förståelse för att det i samtal med externa parter kan finnas behov av en beskrivning av de *ekonomiska enheter* som Svenska kyrkan består av men i de fall dokumenten i huvudsak används och delas inomkyrkligt understryker utskottet vikten av att begreppen *församling/pastorat* används. Även

begreppet Svenska kyrkans mission som används i dokumentet kan vara missvisande när det är Svenska kyrkans *uppdrag* som avses.

Utskottet har även tagit del av revisorernas rapportering från deras granskning av den nationella nivån. Granskningarna har haft fokus på riskområden. Revisorerna konstaterar att det finns goda interna rutiner och god internkontroll men att utvecklingsområden inom bland annat IT har identifierats.

Ansvarsfrihet

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2020.

Utskottet ansluter sig till revisorernas förslag.

Digitalt sammanträde den 6 oktober 2021

På ekonomiutskottets vägnar

Mats Ludvigsson, ordförande

Liselotte Ågren, sekreterare

Beslutande: Mats Ludvigsson, ordförande, Veine Backenius, Inger Wahlman, Birger Wernersson, Pernilla Edman, Peter Bernövall, Marie Wojidkow, Åke Marcusson, Magnus Ek, David Lång, Bengt Kjellgren, Suzanne Fredborg, Jenny Nilsson, Leif Nordlander och Bengt Bivall.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Leif Nilsson, Hilka Andersson, Roger Sjöberg, Patrik Linde, Kjell Kallenberg, Victor Backström, Berith Pagels, Mats Nilsson, Fredrik Ottesen, Petter Nilsson, Björn Falkeblad, Bertil Olsson och Terence Honglo.

Biskoparna Åke Bonnier och Johan Dalman har deltagit i utskottets överläggningar.

Särskilt yttrande

I samband med kyrkostyrelsens beslut om att till kyrkomötet lämna skrivelsen 2021:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2020, vill jag framhålla några synpunkter från Sverigedemokraternas sida.

Vi har från vår sida under beredningen framhållit att det behövs utvecklade indikatorer och fler dimensioner av hållbarhet än vad årsredovisningen idag innehåller. Vår nomineringsgrupp lade under kyrkomötet 2020 fram en motion gällande detta. I motionen föreslogs att det i kommande hållbarhetsredovisningar ska etableras hållbarhetsredovisning för teologisk, medlemsmässig, ekonomisk och organisatorisk hållbarhet. Dessa föreslogs vara strategiskt uppbyggda med mätbara mål och delmål. De här dimensionerna hade vi önskat också skulle vara med i årsredovisningen. Det hörsammades inte, men vi ämnar även fortsättningsvis understryka vår mening i frågan inför kommande årsredovisningar. Om detta framförde vi ett särskilt yttrande i samband med kyrkostyrelsens sammanträde den 7 april 2021, under ärende § 23 Bokslut och årsredovisning 2020, och det vill jag i denna del även till detta beslut framhålla.

Vidare anser vi att det behövs en översyn av programmet Interreligiös praktik för fred – en värld av grannar, vilket i årsredovisningen beskrivs bidra till ett hållbart

samhälle genom ökad integration. Det är en beskrivning vi anser det finns anledning att problematisera. Programmet behöver enligt vår mening utvärderas och omprövas i sin helhet.

Avslutningsvis menar vi att det under rubriken Företrädarskap finns anledning att förtydliga att det är kyrkostyrelsens arbetsutskott som företräder kyrkostyrelsens och Svenska kyrkan i bedömningen av vilka remissvar som ska avges, samt bereder och beslutar om utformning och ställningstagande i dessa. Kyrkostyrelsen som organ och helhet delges information om remissvar i efterhand. Arbetsordningen kan vi enligt vår mening vara tydligare med i årsredovisningen.

David Lång

Kyrkomötet
Organisationsutskottets yttrande 2021:2y

**Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå
2020**

Till ekonomiutskottet

Organisationsutskottets yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2021:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2020

Organisationsutskottet har ombetts att yttra sig över ovan nämnda skrivelse avseende för utskottet relevanta delar av sidorna 1–27 årsredovisningen samt bilaga Resultatrapport 2020.

Organisationsutskottet kan efter att ha tagit del av Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2020 konstatera att Svenska kyrkan på ett mycket snabbt och förtjänstfullt sätt har lyckats ställa om under pandemin och därigenom kunnat fortsätta bedriva sin kärnverksamhet.

Digitalt sammanträde den 6 oktober 2021

På organisationsutskottets vägnar

Louise Callenberg, ordförande

Kajsa Walleng, sekreterare

Beslutande: Louise Callenberg, ordförande, Roberth Krantz, Monica Lindell Rylén, Tommy Eriksson, Mattias Benke, Per Lindberg, Sven Gunnar Persson, Anette Nordgren, Håkan Widepalm, Benny Ahremark Persson, Eric Westroth, Olle Reichenberg, Elisabeth Kullenberg, Lars B Andersson och Irene Oskarsson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Lars-Ola Dahlqvist, Lars G Linder, Marie Johansson, Roger Eklund, Victor Ramström, Inger Harlevi, Ann-Christin Alexius, Kristina Bäckström, Arnold Boström, Christer Bengtsson, Margareta Karlsson, Gunvor Vennberg, Olov Lindquist och Marja Sandin-Wester.

Biskoparna Åsa Nyström och Karin Johannesson har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Samhälls- och kulturutskottets yttrande 2021:2y

**Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå
2020**

Till ekonomiutskottet

Samhälls- och kulturutskottets yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2021:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2020

Utskottet uppskattar kyrkostyrelsens skrivelse och menar att den redovisning som lämnas ger en bra bild av Svenska kyrkans verksamhet. Årsredovisningen redogör tydligt för hur Svenska kyrkan har förändrat sin verksamhet under pandemin.

Utskottet vill särskilt lyfta formuleringarna under rubriken *Bidra till samhällsutvecklingen* i avsnittet Målbild 2. Där tas det upp att den nationella nivån under pandemin intensifierat sitt arbete som en sammanhållande kraft i Svenska kyrkan. Tidigt myntades devisen ”Vi ställer inte in, vi ställer om och upp”, vilket eftersträvats av samtliga tre nivåer.

Vissa evenemang har tvingats ställas in, men samtidigt har en stor del av den planerade verksamheten kunnat genomföras, bland annat med hjälp av digitala verktyg.

I årsredovisningen belyses vikten av samverkan inom Svenska kyrkans alla nivåer samt samverkan med organisationer, myndigheter och andra aktörer. Utskottet instämmer i att detta har stor betydelse.

Digitalt sammanträde den 6 oktober

På samhälls- och kulturutskottets vägnar

Anton Härder, ordförande

Hannah Häggström, sekreterare

Beslutande: Anton Härder, ordförande, Cecilia Clausen, Ellen Leijen, Birgitta Lindén, Ann-Christine Rosengren, Sofia Rosenquist, Anders Brunnstedt, Boel Johansson, Birgit Kullingsjö, Mikael Eskilandersson, Anna-Karin Westerlund, Katarina Ramnerö Ödestad, Tomas Rosenlundh, Elisabeth Sandlund och Marja Hillerström.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Gunilla Lundström, Daniel Larson, Lena Arman, Sofia Särdaqvist, Lars-Ivar Ericson, Ann-Kristin Jonäng, Anna-Karin Andersson, Eva-Mai Mineur Tynong, Kjell O Lejon, Bengt Olsson och Staffan Bjerrhede.

Biskoparna Fredrik Modéus och Eva Nordung Byström har deltagit i utskottets överläggningar.